

H A Z A I - H Í R A D Ó

Szombaton, Június' 21-edikén, 1 8 2 8.

Portugallia — Spanyolország — Nagybritannia — Frantziaország — Burkusország
Muszkaország — Törökbirodalom — Bukovina — Külömbfélék — Pótlás

Portugallia

A' Quotidienne az itt következő levelet írta magának Lissabonból Párisba, máj. 7-edikén: "Azon férfiak" véghatározásai, a' kiket illet ítéletet tenni D. Pedro és D. Miguel között, lehetetlen hogy kedvezők ne legyenek az utolsóknak. Az ország' minden részéből, minden városból, a' lissaboni Municipalitás' udvarló - írásával egészen megegyező elő-terjesztések jönnek-be. Az örökségnek azon egyszerű minémüségé, melyet szánt-szándékkal akartak meghomájosítani, hihető, nem sokára törvényesen és nyilván fejtődhetik-meg. Idegen nemzetek, által fogják látni, hogy mi, rendbe venni, fogjuk tudni saját ügybajunkat, ez vagy ama' Kabinét, ez vagy ama' párt' belé-szóllása nélkül is. Gyálázat, sőt veszedelmes is volna nekünk, ha familiai rendbeszedésünket idegen ítélő-bírák alá kellene vetnünk, kik sohasem ítélnének magokhoz szító szándék nélkül. Nem tsak a' D. Miguel' jussait esmerték és kiáltották már ki; hanem a' mi' jövendőnk is 's az ő' dynastiáját (hatalma örökségét) szintúgy bizonyossá fogják már tenni. A' Status' minden Naggyai, a' haza' minden barátjai érzik, hogy a' nemes Infansnak meg kell házasodni: de azt is tudják, hogy ezt a' házasságot nem lehet a' nyakába tolni; hanem, ára kell abban vígyázni, hogy az ország, káros közbenjárástól ne szen-

vedjen, és, ne essen újra azon szorongattatásba vissza, melyből most kiszabadultunk. — Szegény Barát! még most következik a' sepreje; pedig ezt is meg kell inni. — Máj. 10-dikén meg' azt mondja: "Nem soká meg fogjuk már látni, ha lessz-é tsak egy szózat is egy olyan Printz' javára, ki az aug. 29-edikei Kötés által, 1825, a' portugalli korona' követeléséről lemondott; midőn egyszersmind attyát, kinek méltóságát megvetvén, erőltette, Brasilia' függetlensége' megmérésére.

Lissabon, máj. 14. — Portugall' politikai ügyebaja nagyon zavaros. A' mi ma fehér, hólnap fekete. Egészen bizonyos, hogy az Infans és minden környezői igen gyanakodnak. Most, mint Király, majd, mint Igazgató, vagy pedig a' Király' nevében írja alá nevét; nem lehet következtelenebbet gondolni, mint az ő' magaviselete. Egy hivatali irással Austriából megérkezett Kurír' megjelenésére, Santarem Vicomte így kiáltott-fel: oda-vagyunk! És valóban, azon órától-fogva eltűntek a' pántlikák a' kaputrok' gombházaiból, nem hallani — éljen D. Miguel. Annyira fel van tekerve a' húr, hogy tsak elpattanását lesik.

A' legujjabb Messenger des Chambres, máj. 24-edikéről, a' következő Jegyzést foglalja magába, melyet a' Londoni udvarnál meghitt követ Palmella Marquis, Dudley Grófhoz küldött: "A-

lólírt, Ő-leghűségesebb Fgének rendkivülvaló Követe 's telyes-batalmu Ministere, azon kéntelenségbe látja magát fennni, hogy egy, a' hónap, 8-adikán Lissabonban kihirdtetett Végzésnek itten álló mását, mely hozzá, Ő-királyi Magasságának, Portugall' Igazgatójának parantsolatjára, hiva aloson küldetett által Dudley Gróf Úr Ő-Excellentziájához, Ő-nagybritanniai Fge' külső Stáustitóknojkjának, tudtára adja. — Ezen Végzésnek, se értelme se formája nem engedik többé az alólírtnak, hogy azon történetekben, mellyek Portugallban foljdogálnak, részesedjék azon eskünek megsértése nélkül, mellyet ő, IV-edik D. Pedro király Ő-Fge, az Ő' törvényes Következője, és az ezen Monarchától a' portugallus nemzetnek adatott konstitúziós oklevél mellett letett; semmi-se marad fenn néki, egyéb annál, — magát többé ne tekintse azon országlás' Mandatariusának, a' mely most Portugallban munkálódik, míg nem fogja venni azon parantsolatokat, mellyeket ő közvetlenül a' Királytól, az ő' Urától, közölvén vele ezen maga' elhatározását, ki fog kérni. — Dudley Gróf bizonyosan nem fog kétkedni azon méjj fájdalomról; mellyel alólírt kentelenítette láttja magát, hogy ő-Excellentziájának ezt a' kedvetlen közlést megtegye. Alólírt, kéri őtet, ne sajnálja megtenni, hogy Ő nagybritanniai Fgét tudósítsa e' felől, 's ezen Fges. Monarchát tegye bizonyossá az eránt, minő végtelenre betsüli alólírt azt, hogy ŐFge igasságosoknak itéli az ő' gondolkozásait. Alólírtnak vagyon szerentséje ŐExcellentziájának, legnagyobb betsülése-felől bizonyossá-tételét megújítani. (aláírta) P a l m e l l a Marquis.

Londoni levelek, máj. 26-odikáról, az itt alább álló Marquis de Rezende, 's Vicomte de Itabayana által aláírt P r o-

testátíót közlik: "Alólírt, a' brasiliai Tsászár Ő-Fgének, az austriai Tsászár, és a' nagybritanniai 's irlandi Király Ő-Fgeknél lévő rendkivülvaló Követei 's teljeshatalmu Ministerei, a' IV-edik Don Pedro Ő-Fge' törvényes hatalma ellen Portugallban nem régiben tétetett probatételekről hivataloson tudósítatván, 's meggyőzetetvén a' felől, hogy ezek a' tettek, kiváltképpen pedig Lissabon városának Municipalitása vagy corporatioja által az elébbeni hónap' 25-ödikén által-adott udvarló-levél valamint az azon nap' és mártz. 15-adikán 's ezen hónap' 5-adikán költ Végzés is (mellyeknek aláírására Infans Don. Miguel Ő-királyi Magassága eltsábitás és erőszak által kényszerített), említett Ő-Fge' 's nagyon szeretett leánya Donna Maria da Gloria Királyné' kétség alá hozhatatlan jussainak (azon jussoknak, mellyeket az európai országlöszékek közönségesen, a' portugallus nemzet pedig különösen megemérték) bűnös megsértését foglalják magokba, elmúlatnak saját kötelességeiket, ha még tovább is késedelmeznének, azon szerentsétlen esetek alkalmával, mellyek ezen pillantatban Portugallban történtek, azon útasításaik szerent tselekedni, mellyeket nékiek Fges Parantsolójok történhető esetre-nézve, kiadott. Alólírt Meghatalmozottak, meghiva lévén egy ilyen fájdalmas, azonban ditsóséggel telyes kötelesség' bétöltésére, p r o t e s t á l n a k e n n e l - f o g v a , e z e n ' L e v é l á t t a l , a ' l e g s z e n t e b b é s l e g s z e r t a r t á s o s a b b m ó d o n , I V - e d i k D . P e d r o Ő - F g e ' n e v é b e n , n e m t s a k e m l i t t e t t Ő F g e , ' s F g e s l e á n y a D o n n a M á r i a d a G l ó r i a K i r á l y n é ö r ö k s é g s z e r é n t v e t t j u s s a i k ' m i n d e n n é m ű m e g s é r t é s e e l l e n , h a n e m a ' t ö l l e , m i n t K i r á l y t ó l n a g y l e l k ü l e g e n g e d t e t e t t m i n d a z o n i n t é z e t e k e l t ö r l e s e e l l e n i s , m e l l y e k P o r t u g a l l b a t ö r v é n y e s e n b e v i t e t t e k , é s e s k ü v é s s e l

Erössítették-meg; valamint végezetre, a mondott ország' ama' Rendeinek törvénytelen 's salárdkodó összehívása ellen is, a' mellyek mind a' hosszas elavulás, mind a' fenn említett' intézetek behozatala által megszüntek lenni. Fontolóra vévén pedig azt, hogy ez a' solennis Protestatio a' Portugallban fenn álló országglószéknek törvényszeresen nem adathatik tudtára, minthogy az, minden feltételeknek, mellyeknek Don Pedro ŐFge a' mondott Országglószéket alája vette vala, nyilvánságos megsértése, 's az említett Monarcha megavulhatlan jussai-felől e' hónap' 3-adján Lissabonban kiadott Végzése által kétségeket támasztani törekelése miatt nem tekintethetik semmi más okból, hanem csak az egy erőszak-tétel által lett oly' országglószék' tzelzéséből, mellyel a' Lissabonban tartózkodó idegen Követek' minden hivatalos közösködései megszüntek; tehát az alólírt Meghatalmazottak ára határozták magokat, hogy ezen Protestatiójokat, mint kötelességek kívánja, a' derek portugallus nemzethez intézzék, azon erős meggyőződéssel, hogy ez a' felszólítás nem fog hasztalan lenni, 's velek született és örökségben nyert hívségek nem fogja megengedni, hogy egy hűségtelen és esküszegő Faktzio felforgassa a' törvényesség'. (legitimitas) amaz óltalom-principiumát, mely Európa' tsendességének fundamentoma, 's a' melynek sértéstelen sértártására, mint saját 's Alattvalójik' böl dogsága legbizodalmasabb eszközeire, minden Fejedelem oly' nemesen lekötelezte magát. London, máj. 24-edikén, 1828, aláírák: Marquis de Rezende, Vicomte de Itabayana.

A' párisi Híradókban, Durand de Mareuil Báró, Santarem Vicomte Úr' írására, mely neki a' lamegói Cortes' egybegyűlését jelenti, ezen feleletét ad-

ta: "Alatt írt, Ő-legkeresztényebb Fge' rendkívülvaló Követe és meghatalmozott Ministere, minekutánna Santarem Vicomte ŐExja által Vaudreuil Grófhhoz útasított máj. 6-odikai Jegyzését látta, szükségesnek találta kinyilatkoztatni, hogy az említett közlés' következésénél-fogva, kéntelenítettik diplomatikai foglalatosságát függőben hagyni, a' mondott közlés-felől, udvarához foljamodni, 's ennek parantsolatait elvárni. Alatt megírt-nak van szerentséje Santarem Vicomte ŐExját bizonyossá tenni megkülömböztetett nagy tiszteletéről. — Lissabon, máj. 8. 1828. (alá írta) Mareuil Báró. — A' többi Követ is ilyen-forma meghatározást adtak-álta Santarem Vicomte-nak.

Spanyolország

Mádríd, máj. 15. — Minden tekintetben úgy-láttzik, mintha Spanyolországból lenne valahára valami, a' mit maga-mérséklet' gyümölsének lehetne mondani. A' Király nagy változásokat láttatik tzelba venni, a' nemzet' hasznára, ha lessz valami belőlle. — A' mádridi gazdasági Társaság, egy elmerajzot (planumot) adott-be a' Királynak, most, nem bika-viadalt, a' cochenille mivelésére, mellyet ŐFge. helybe is hagyott. Egy frantzia hadibrigg pedig, mostanában nopalplántákat vitt Cadizból Toulonba, cochenille-bogarakkal*) meg-rakva (ugyanest miveltek az Anglusok tavaj, Máltába), a' hol azokat a' város' kertjében telepítették-meg. Cadizban, tapasztalták, hogy azok, ezen égtáj (clima) alatt, télen is az ég alatt maradhatnak; holott Mexicóban kéntelenítettnek azon bogarakat télen, fedél alá vinni.

*) Valjon nem az a' bogár-e ez, mellyet Magyarországon Sz. János' bogarának mondanak? — mely az Alföldön, kivált a' kaszálókban, éjjel tündöklök. A' cochenilleből a' legszebb skarlát (purpura) festéket készílik.

Mádríd, máj. 20. — A' királyi újj Önkéntesek, mindenféle regementnél jobban viselik most magokat. A' Király azon megbetsülhetetlen kegyelemmel viseltetett most hozzájuk, hogy őket, bűnhödés' esetében, mely halált húz maga után, megcsinegelik, de az akasztófára, nem függesztik-fel; úgy hogy, ezen tekintetben, egy rangba tétettek a' nemesekkel. A' bika-viadalt, mely a' Spanyoloknak legfőbb időtöltéssek, nem igen látogatják; a' Hetmester, kevés jövedelme mellett, tsak egyszer tart játékot, hetiben. — Cadizból és Algesirásból, jelentik, hogy egy jóforma sereg Moor váratlanul jelent-meg Ceutánál. A' Gouverneur felidézte azokat, hogy Kötés szeréntvaló határszéljekre mennjenek vissza; hanem, ők azt felelték, hogy az ő' Tsászárjok' parantsolattja megérkezett, ki minden órán közikbe jönn. Ez a' felelet annál-nagyobb rémülést szerzett, mivel' a' várvéd mindenféleben szűkölkodik, és sok spanyol vallástagadók (renegati) volnának a' Moorok között.

Nagybritannia

London, máj. 20. — A' földbirtokosok ismét ditsekedhetnek egy (politikai) győzödelemmel. Hosszas és szoros nyomozódások után, megbizonyosodott, hogy East-Retford-falu sok esztendőköltta pénzen adta-el a' maga' választó jussát, 2 parlament-tag' választásában. A' megromlás' systemájának, még legméresebb védjei-sem merték már tovább állítani, hogy egy olyan választó Helységnek változatlanul kellene hagyni választó jussát. A' jobbítás' harattjai a' képviseletlen kereskedő város Birminghamnak szerették volna azt a' választójust adni: az ösiség' vagy származás' védelmezői ellenben, East-Retfordnak akarták azt meghagyni, és pedig úgy, hogy tsak a' szomszéd Hundred-ok, azaz, a-

zon Kerület' földbirtokossai, szózatolhasanak ezután a' választásnál. Ez' utolsó vélekedés, győzött. A' Ministerek ugyan a' többséggel együtt szózatoltak; de, szemlátomást erőltetve; a' mint most itt-nállunk általjánában a' földbirtokosok' haszonérdeklése meghatározottan feljűlfordult. Arólis beszélnek, hogy az ország-lószerék' szándéka szerént, a' Parlemtent felbontatna az ülés' végezetévet; de ez, tsak kötve lihető. A' katolikusok' felszabadulássokra bizonyosan hasznos volna az újj választás. Ezen nyomon olvasuk, hogy Peel Úr az aristocratia mellett, Huskisson Úr és Palmerston Lord pedig ellene szózatolt. Úgy-láttzik tehát, hogy a' Ministerium, a' leghelljesebb népképviselésben sem ért-eggyet.

Máj. 22. — Mexicó-(város-)ból, mártz. 12-dikéről, a' tenger-mejjekek-ről pedig, 18-adikáról érkezett levelek, azt mondják, hogy Bravo és az ősbandája, még most is a' tömlötzen ülnek. A' Spanyolok foljtatták kiköltözéseket, te-le marókkal, tzepekik-ki a' sok pénzt. Általjánában, a' mexicói tudósítások igen szomorúak.

Az alsó Ház' máj. 23-adikai ülésében, Strangford Lord a' külső Státustitoknok Dudley Lordnak azt a' kérdést tette-fel: Van-é valami igaz abban a' hírben, hogy Brasilia és Buenos-ayres között a' britannus ország-lószerék' eszközése által fegyverszünet köttetett volna. Ő, a' dologszünetek után, sok kérelmet nyűjt-be, mellyekből a' tettzik-ki, hogy az angl. kereskedésnek a' buenos-ayresi ólalkodók (korzárók) által okoztatott iszonyatosságok valósággal olyanok, a' millyeneknek ő azokat elzelött már rajzolgatta. — Dudley Lord azt felelte, hogy valamely illyes fegyverszünet-felől nem volt semmi alkudozás, mindazáltal, a' legűjjabb tudósítások szerént, minden

oda mutat, hogy a béke Brasilia és Buenos-ayres között nem sokára helyre állítatik. — Most, Darnley Lord állott-fel 's így szólla: neki, lehetetlen a' dolgszünet utánnig várakozni, a' nélkül hogy a' nemes Lordok figyelmét egy oly' tárgyra vezérelné, a' hol Anglia' betsülete annyira kotzkára van téve. Ő itt, azt érti, a' mi Móreának lakosaival a' navarini ütközet után történt. Hogyha nem hamissan tudósíttatott; úgy, ezen szerentsétlen tartománynak négy ezer lakosai, a' görög ifjúság' virágai vitettek volt-el egyiptomi rabszolgaságra. Ennél-fogva, azt óhajtja hallani a' nemes Hztól (Wellingtontól), ha; valjon tettek-é, vagy fognak-é tétetni rendelések, nem tsak az eránt, hogy az ilyen eset megújúlása meggátoltassék, hanem azért is, hogy ha lehetséges, az elvitt személyek is vissza adattassanak hazájoknak. Neki, nintsen legkissebb ellenségeskedő tzélsása is a' nemes Hzg. ellen, sőt inkább nagy örömmel nézi őtet az országószék' kormánnyán; tsak azt a' bizonyosságot kívánja az ő' szájából hallani, hogy minden elő-intézetek megtettek, legalább annak megakadályoztatására, hogy semmi efféle többé ne történjen. — Wellington Hzg. azt felelte: valósággal igaz, hogy Móreából bizonyos számú lakosok, — mennyi, azt, nem tudja megmondani — Egyiptomba elvitettek; az országószék' nagyon sajnálja ezt, 's mindent megtett, a' mit lehetett, annak megakadályoztatására, hogy valami illyes többé meg ne történhessék; azt is megpróbálták, hogy az Egyiptomba vitetett Görögök' vissza-adását megnyerjék, a' mi, mindazáltal, a' mint azt a' Ház előtt el nem titkolhatni, nagy akadályokkal van összekötve.

Londoni tudósítások szerint, máj. 27-edikéről, Huskisson Úr és Palmerston

Lord bizonyoson kiléptek a' Ministeriumból, 's még, más hivatalról-lemondásokat is gondoltak megtörténni. A' Courier, a' mondott napon, következő módon fejezi-ki magát: "Huskisson Úr, a' mint utóbbi levelünkben jelentők, udvarlásón volt a' Királynál, kinek kezeibe, hivatala' petsétjét letette. Mint mondják, Sir George Murray lesz következője. Palmerston Lord következőjének a' hadi-osztályban, Sir Henry Hardinge-t mondják. W Lamb Úr is, mint Irland' első Titoknokja, le fogja tenni hivatalát. Beszélnek a' Charles Grant Úr' kilépéséről is, kinek egészsége az utóbbi időben, úgy-láttzik, igen sokat szenvedett. Vajha azt mondhatnák, hogy Dudley Gróf megmarad; ez kedves tudósítás lenne, nem tsak az egész országnak, hanem minden külső Hatalmaknak, a' kiknél ő' mindeniknél nagy betsben áll.

Az angl. Ministerium változásáról, az angl. Courier máj. 29-edikei következő zikkelleje a' legújabb. "A' Kabinet-Ministerek ezen reggel mind a' Wellington Hzg' Bureaujába gyűltek össze. Downing-Streetbe, a' hol sokáig tanáskoztak. — Az újj szándékok, nintsenek még meghatározottan megállítva: mindazáltal, azt hisszük, hogy azt, hónap, kihirdethetjük. Bizonyos most, hogy Huskisson Úron, és Palmerston Lordon kívül, Dudley Gróf, a' külső Státustitoknok, Charles Grant Úr, a' kereskedés-hivatal' Elölülője, 's William Lamb Úr, Irland' Al-Királyának első Titoknokja is benyújtották elbótsáttatások eránt kéréseket. Az egyetlen-egy eddig tudva lévő kineveztetés a' Sir George Murray Generál-Helytartóje, a' ki Coloniák' (telepek') Titoknokja lett, Huskisson Úr helyett.

Frantziaország

Páris, máj. 24. — Az alsó Kamara'

jobbjan ül most a' Görögök' regi ellen-sege, a' marseillei kereskedő, Leroux. Már a' múlt ősszel javallotta volt ez, hogy a' Görögöknek a' hajókázást tiltsák-meg: most, a' beszéllőszékben emlegeti, számtalan olálkodó hajó' közelgető megjelenését a' közép-tengeren; mivel' a' kiűtött háborúnak szükségképpen el kell terjedni.

Burkusország

Berlin, maj. 24. — Az említett burkus részre-neuhajlásról azt mondja most egy más Berlini, hogy, ez a' neutralitas, tsak feltételes (conditionata), ha t. i. egy szomszéd nagy Hatalom nem avatkozik a' muszka-török háborúba.

Muszkaország

Pétervár, máj. 17. — A' Muszka Invalide-ben (Hiradó) találni jan. 10-edikéről, Öfgének, a' Tsászárnak, Moller tengeri Vice-Admirálhoz botsátott Rendelését, mely ez: "Wassiliewits Antal! Minthogy én a' tündöklő vitességnek, melyet a' muszka hajó-osztály a' navarinói ütközetben megmutatott, emlékéet akarom felállítani, paránsolom, hogy az a' hajó-zászló, melyet Alexander Newsky hajó vitézi erővel vett-el, a' tengeri Kadettek' palotájában állítás-sék-fel. Hadd legyen ezen zászló' szemlélése, minthogy az, a' 7-edik liniahajó' legénység' vitéz-tettét juttatja eszékbe, azon intézet' ifjú nevendékjeinek, kik magokat tengeri szolgálatra szánták, kívánság-ösztönül, azon bátor tettek' követésére, melyek azon nemes ösvényt megkülömböztetik, és a' melyre utóbb kedves hazánknak ezen drága fiai fog-nának rendeltetni. Az Úr' jóakarója — Mikló.s.

A' muszka Manifestum' megérkezése-re Konst.poljban, úgy láttzott, mintha a' Porta nagyon megilletődött, 's a' Serrailbeli érzések igen felborzogatódtak volna, úgy hogy, a' szükséges védelem'

rendszerabásaibeli megtsökkenéstől tartot-tak, és, nem tartották lehetetlennek, hogy a' Porta, a' muszka kinyilatkozás által neki hagyott kerülőnek, a' versen-gés' letsilapítására, hasznát fogná venni, 's a' muszka fő szállásra Komiszáriusokat fog küldeni békekötés - javallattal. Juthat eszékbe tavaji tisztelt Olvasóink-nak az emblematica talkorpa, melynek megkóstoltatását Codrington kezdette-el, 's a' Muszka tisztán kitakarítatja. Úgy láttzik, 's szomszédágunkbeli nagy tsendesség is a' háborgó Felek között, oda mutat, hogy, több politica penna-hart-zot fogunk ezután hallani, mint-sem fegyver-zörgést. — Hozzánk érkezett, nem hivatali hírek szerént, az oláhországi muszka vendég, megtsisztelte volna a' Boérokat (Földes-Urakat), egyikik levél szerént 4, a' másik szerént 6 millió a-Jóval, sok százezer juh és szarvasmar-ha-hirtelen elő-állítással, és hogy minden 1 Boér egynehány muszka katonát mindennemű napi-élelemmel kitartani, ne sajnálna kentelenítettni. A' Dunán által-menetelről, egy szó bizonyost sem hallani.

Máj. 27-dikén érkezett-meg a' Tsászár és Tsászárné Odessába; a' Tsászár, 28-adikán már ismét elment, Benken-dorf Generállal együtt, mint mondják, a' fő-szállásra. Nesselrode Gróf pedig 29-edikén indult utánnok. Montemart Hgz. (Duc) 25-ödikén ért Benderbe: de, belépő-udvarlását a' fő-hadi szálláson teszi-meg. — Mikor ezt írjuk, futamodott-el a' híre, hogy Kreith muszka Adm. Trebisondból jött és Anapa-ba szándé-kozó török expeditiót (hadi-szállítványt), mellyen fegyver, hadi-készség és 800 ember volt, a' fekete tengeren elfogott. Külömben, azt erőssítik, hogy az anapai várvéd 6000 emberből állana, — sokkal több, mint-sem gyanították. —

A' Dunán - által - menetelt a' nagy árvíz akadáljoztattja.

Törökbirodalom

Hogy a' Jantsár - félek ismét emelgetnék a' fejeket, és hogy Konst.poljban sokan belopakodtak volna, hogy újj lázadást indítsanak, ezt talán tsak Európa' közepén koholták. A' Politia elfogdosta volna nagy részét. Tzéljok, a' Nagyúr' személlje lett volna; melynek végre-hajtására a' halky szigetbeli vendégeskedést akarták választani. Ez a' vendégség 260 ezer piasterbe került. — Az újj Muftit Jassin - Zadé-nek híjják. A' Szultán, tsakugyan nem fér a' bőriben, szeretné nevét nagy hadi - tettek által a' Herostratus' példa-adásával egygyesíteni.

Konst.polj, máj. 10. — Máj. 6-odikán ment-el a' Harem Besiktásba, két nappal azután, a' Sultán. A' Muftit letették, mivel' a' Sophti-k' frank főrevalójok' módiba-hozások ellen szegezte magát. Báloznak Konst.poljban, és újjra békességgel ketsegtetik magokat, mivel' a' Ministeriumban, egyszer valahára, feljül-fordúlt volna a' békekívánó rész. Azólta azt beszélik, hogy, mind Ottenfels úrral, mind a' belga Követel békességes kinyilatkoztatásokat közölt a' Reis-Effendi, még nagyobb általengedésekkel, mint előbb kívántatott. Azomban, az jobbító újjítások, kaszárnyák' építtetése, kollegyiomoké, fábrikáké és palotáké a' Szultán' szükségére (innen-é, vagy túl a' vizen?) mint a' legnagyobb béke' idején, foljton folj, és az itt tartózkodó Basák, kiknek nem volt inyek szerént vezérséget vállalni-fel, egyikik a' másik után, vendéglgetik a' Szultánt, nagy pompával. Parturiebant montes — — a' Kurdookról szo sints — ubi nota penicies. — Azomban, a' Szultán foljtattattja a' hadi fordulásokat katonáival.

A' hónap' 1-ső napján, váratlanul kiszállott a' Szultán Halti szigeten (Prinztzek' szigete, a' Marmora-tengeren) azon házba, melyben néha-napján a' ts. k. Internuncius lakott, a' hol neki a' Kapudán Basa nagy vendégséget adott, melynél a' Seraskier, Hussein Basa, Tahir Basa 's többen, jelen voltak. Setét-este meggyújtottak egy óltska, hasznavehetetlen hadi-hajót, hogy a' Szultánnak a' gyújtó hajó által meggyújtott hajók' látványnyát (látománnját) megesmértezhessék. A' Porta dec. 20-adikai Hatti-serifjére következett Muszka Manifestumra bő jegyzésekkel készült felelettjét által-adta volna a' Reis-Effendi az austriai, burkus, belga és sárdiniai Követeknek; melyben a' Hatti-serifet, most is hivataltan írásnak béjjegezi, és azt egészen desavouerozza (nem esmeri manifestumnak), s' egyszersmind, kijelenti, régi Systemájáhozvaló hívséggel, hogy, valamit - tsak, Kötések által vállalt, híven be is teljesíti, és az akjermani Kötésnek is minden tizkkejét végre-hajtja. A' letett Mufti' következője, még-inkább ragaszkodik a' vallás' gyökérértelmeihez.

Konst.polj, máj. 19. — E' hónap' 12-dikén érkezett ide a' muszka hadizenet a' Porta ellen, Nesselrode Gróf muszka tsászári Al-Kantzelláriusnak, a' Nagyvezérhez intézett levelével együtt. — Másnap' reggel nagy tanátskozás tartott a' Muftinál, melyben a' Porta' Ministerei 's a' legelők előbb Ulemák mind jelen voltak, 's egy értelemmel azt határozták, hogy az erőszakot erőszakkal verjék vissza, 's az Islamismus' óltalmára minden erőt elő-vegyenek. — Legelső rendszabás mellyet a' Porta a' muszka hadizenet következésében tett, a' fekete tenger' elzárása volt. A' birodalomnak minden tartományaiba, a' zonnal Tatárokat (Kurirokat) küldöttek

a' Helytartókhoz oly' parantsolattal, hogy minden hadakozható férfit fegyver alá szólítsanak. Hussein Basa, a' Daud-Basai tábori szállásra vonúlt-ki, a' honnan, a' mint hiszik, Drinápolyon keresztül, Schumnába fog menni. — A' fő városban, ezen tudósításoknak elmenetelekor, minden, tökéletes tsendességben volt, 's addig, se hadizenet, se valamely fel-szólítás nem adatott-ki a' Porta' részéről.

Bukovina

Csernovitz. Jassyban, máj. 30-
adikáról szóló tudósítások szerint, Mik-
lós Tsászár, a' fő hadi szállásról, fel-
sége-sHitvesével, a' Tsászárné ÖFGével le-
jendő összejövetelre, Benderbe ment; Mi-
hály Nagyherczeg pedig a' táborban maradt.

Mint mondják, máj. 24-edikén kez-
dődtött Ibraila ágyúztatása, 's 26-odikán
a' fellegrár egyik része tiz órákig ál-
lott lángban.

Máj. 25-ödikéig, a' muszka hadse-
reg egy helyen se ment volt még által
a' Dunán. A' megtett intézetek szerint
ítélve, úgy-láttzik, hogy az általmen-
tel, ugyanazon egy időben, három hely-
lyen fog megesni — Ismail és Tomarow-
wa, Galatz és Ibraila, Silistria 's Giur-
gewo között.

Máj. 25-ödikén érkeztek-meg Jas-
syba Strogonoff Gróf, muszka Státusa-
nátos, ennekelőtte a' Portánál volt musz-

ka Követ' fija, Müller Státustanátsos, és
Struve udvari tanátsos, kik mind-a'
hármán a' külső dolgokra ügyelő osz-
tályhoz tartoznak. Itt várták ezen osz-
tály Kantzelláriája Igazgatójának, Sturda
valóságos Státustanátsosnak érkezését,
a' Kantzellária' többi személyeivel egy-
gyütt, hogy onnan, együtt, Bukurest-
be menjenek, a' hova Nesselrode Gróf i,
ki Fonton Státustanátsossal a' fő hadi
szálláson van, utánnok fog menni, 's ott
állapítja-meg ministeri Bureauja' helyét.
Híre volt, hogy Miklós Tsászár is Bu-
kurestbe megyen.

K ü l ö m b f é l é k

Papi köntösbe öltözve, a' mint hír-
detik, egy szolgálatbeli Katonatiszt, egy-
nehány hétig tartózkodott Leedsben, és
a' Sz. Pál' 's Sz. James' templomában
egynehány ízben prédikált. Ugyan is,
fogadott 2000 font sterlingben, hogy
meghatározott idő alatt yorkshirei több
templomban, 7-szer fog prédikálni és
az istenszolgálatot végre-hajtani. Való-
ban meg is nyerte a' fogadást.

Pótlás. Hogy Besli Aga' vezérlése
alatt 125 török katona és 155 ló, a' Musz-
kák által elrekesztetvén, ára szorúltak,
hogy Törökországba, kerülő úton, részre-
nemhajló határon, Brassón-által, és Orso-
vánál a' Dunán, mennének vissza, — nál-
lunk, senkise tud benne semmit.

S t á t u s p a p i r o s o k ' F o l j a m a t j a

	Ezüstpénzben			Ezüstpénzben	
	Béts, Jún. 10	11	12	London, Máj. 30	31
Bank-Oblig. 2 1/2 pC.	44.5/8	44.3/4	45.1/8	Consols, 3 pC.	85.7/8- 86. ---
Pengőpénz-Obl. 5 pC.	91.3/4	92.3/16	92.3/8	Stocks-Prémie, Sh.	--- ---
Roths. 1820, 100 f. CP.	149. ---	150.1/4	150.1/2	Brasíliai Bons	--- 60. ---
Partial. 1821, Ua.	120.1/2	121.1/4	121.3/4	Buenos-Ayresi	--- ---
Bankaktia, 1000 f. CP.	1055.7/10	1064. ---	1072.7/10	Columbiai	--- 24.1/2- ---
Páris, 31 Jún. 3				Mexikói	--- 38.1/2- 38. ---
Consols 5 pC.	103. 45.	103. 60.	---	Portugalli	--- 55.3/8- ---
Ugyanaz 3 pC.	70. 45.	70. 55.	---	Muszkaországi	--- 89.3/4- 89.3/4- ---
Bank-aktia, 2000 Fr.	---	---	---	Görögországi	--- ---